

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра _____ українознавства та загальної мовної підготовки
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія українського державотворення»
(назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти: _____ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
кафедри українознавства та загальної
мовної підготовки
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 14.08 2020 р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія українського державотворення
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Викладач	<i>Чоп Володимир Миколайович, доцент кафедри "Українознавства та ЗМП", к. і. н., доцент</i>
Контактна інформація викладача	<i>Телефон кафедри 7-698-3-75, телефон викладача 096-333-25-09, E-mail викладача: chopvolodimir@ukr.net</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Аудиторії університету</i>
Обсяг дисципліни	загальна кількість 90 годин (14 лекцій, 14 семінарських занять, 62 годин самостійної роботи). <i>вид контролю – іспит письмовий.</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Дисципліни, що вивчаються після курсу: історія української культури</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Сформувати системні загальні знання з історії українського державотворення як частини світового простору, зокрема головних історичних етапів, ключових подій, персоналій, основних державотворчих здобутків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміти місце і роль державності в історії людства; - вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку Української держави; - визначати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження; - розуміти особливості національного державотворення, традиції української державності. <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-5 Здатність спілкування державною мовою як усно так і письмово.</p> <p>ЗК-6 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-7 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-11 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-12 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Компетентності за дисципліною:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати загальногуманітарні знання в межах засвоєння предметної області та розуміння професії; навички міжособистісної взаємодії; - здатність аналізувати й узагальнювати історичний матеріал у певній системі; - здатність оцінювати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії; 	

- здатність знаходити і критично аналізувати потрібну інформацію з минулої та сучасної історії України;
- здатність застосовувати набуті знання у повсякденній діяльності;
- здатність прогнозувати суспільні процеси сучасності;
- здатність змістовно і послідовно аналізувати основні державотворчі періоди;
- здатність самостійно робити висновки й узагальнення державотворчих проблем;
- здатність використовувати набуті знання, вміння та навички в обраній за фахом практичній роботі.

Результати навчання:

- Отримати навички оцінювання, інтерпретації та синтезу інформації і даних;
- Спілкуватися з професійних питань, включаючи усну та письмову комунікацію державною мовою та однією з поширених європейських мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською);
- Застосовувати міжособистісні навички для взаємодії з іншими людьми та залучення їх до командної роботи;
- Толерантно сприймати та застосовувати етичні норми поведінки відносно інших людей;
- Знаходити, оцінювати і використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання професійних завдань, включаючи відтворення інформації через електронний пошук.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою курсу є надати студентам знання з історії українського державотворення, зосередившись на найбільш актуальних проблемах:

- подати наукову періодизацію історії української державності;
- охарактеризувати риси основних періодів української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності;
- показати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні;
- проаналізувати основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми;
- визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб.

5. Завдання вивчення дисципліни

- розуміти місце і роль держави в структурі людської життєдіяльності;
- вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку суспільства, людини, держави;
- формувати всебічно і гармонійно розвинену особистість, людину, що органічно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість;
- сприяти виробленню високих гуманістичних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності;
- розуміти цінність і необхідність збереження державотворчих здобутків людства.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія українського державотворення від перших протодержав в Україні до XVII ст.

Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази. Формування державності в Україні. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство –

спадкоємець державності України-Русі. Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.)

Змістовий модуль 2. Історія українського державотворення XVII – поч. XX ст.)

Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників. Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст. Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Російської та Австрійської імперій (кінця XVIII-поч. XX ст.)

Змістовий модуль 3. Українська державність першої пол. XX ст.

Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.) Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.) Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами. Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни.

Змістовий модуль 4. Українське державотворення другої пол. XX - поч. XXI ст.

Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945-1985 рр. Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр.) Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 по сучасність).

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази. Формування державності в Україні. Київська Русь.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	14
2.	Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі. Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.)	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
3.	Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників. Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
4.	Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Російської та Австрійської імперій (кінця XVIII-поч. XX ст.) Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.)	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
5.	Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.) Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	16
6.	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни. Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945-1985 рр.	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12
7.	Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр.) Теорія та практика державного	Лекція, Семінарське заняття, с/р	12

	будівництва в умовах незалежності України (з 1991 по сучасність).		
8. Самостійна робота			
<p>Феномен українського державотворення - 10. Державність княжої доби - 8. Українське державотворення литовсько-польського періоду – 8. Державницька політика часів Гетьманщини -8. Українське державотворення наприкінці XVIII – XIX ст.– 8. Політика радянської влади щодо ліквідації української державності в 20-80-ті рр. XX ст.- 8. Основні тенденції розвитку сучасної української держави - 8.</p>			
9. Система та критерії оцінювання курсу			
<p><i>Види контролю - 2 поточних. Форма контролю – іспит письмовий.</i></p>			
10. Політика курсу			
<p><i>Студент повинен виконувати роботи самостійно, не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних завдань інших здобувачів освіти. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається зарахованою.</i></p>			